

RODITELJI I ŠKOLA ZAJEDNO

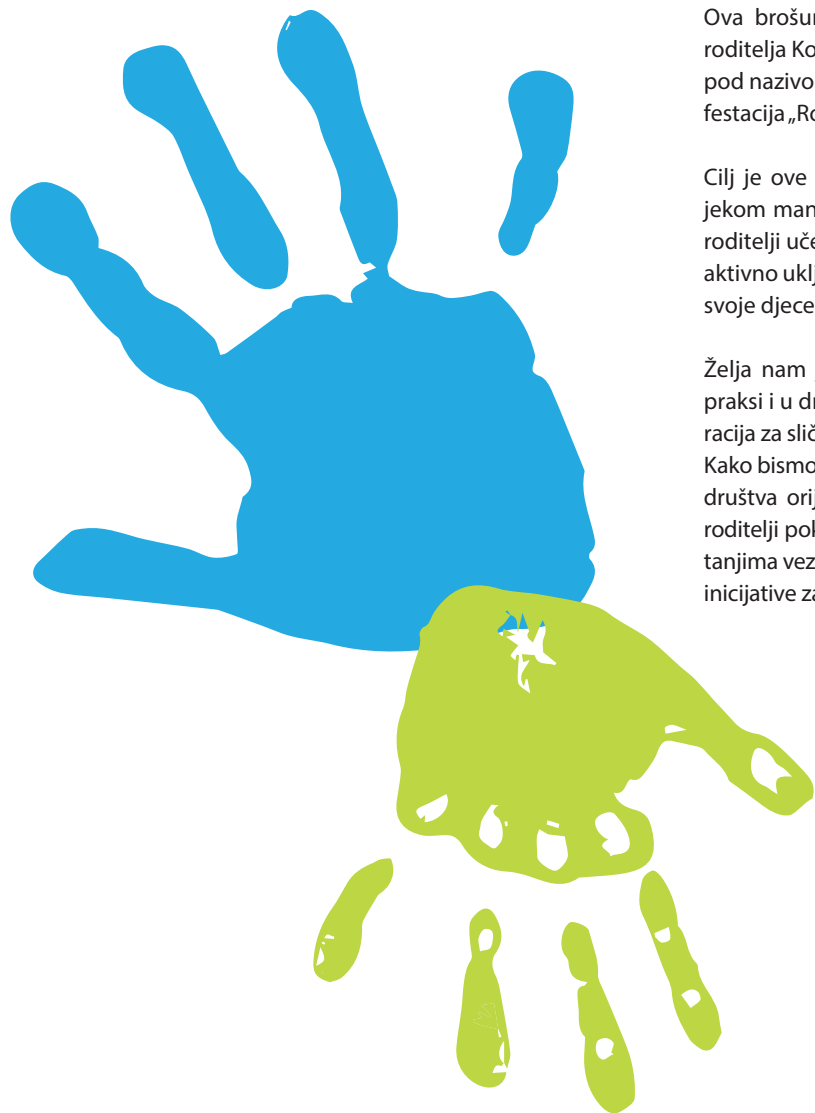
UVOD

Ova brošura nastala je u okviru zajedničkog projekta Udruge roditelja Korak po korak i Osnovne škole Ivana Cankara u Zagrebu pod nazivom „Roditelji Volonteri“ u sklopu kojeg je održana manifestacija „Roditelji i škola zajedno“.

Cilj je ove brošure predstaviti aktivnosti i radionice održane tijekom manifestacije, u čijoj su organizaciji i provedbi sudjelovali roditelji učenika OŠ Ivana Cankara pokazujući time kako se mogu aktivno uključiti u rad škole te dati doprinos odgoju i obrazovanju svoje djece.

Želja nam je da ova manifestacija postane prva u nizu dobrih praksi i u drugim školama te se nadamo da će poslužiti kao inspiracija za slične projekte i manifestacije u drugim školama.

Kako bismo djecu pripremili da postanu odgovorni i aktivni članovi društva orijentirani prema socijalnoj pravdi, važno je da im kao roditelji pokažemo da smo aktivni građani te da sudjelujemo u pitanjima vezanima za odgoj i obrazovanje svoje djece te pokrećemo inicijative za poboljšanje kvalitete života djece i obitelji.

ZAŠTO JE VAŽNA SURADNJA RODITELJA I ŠKOLE?

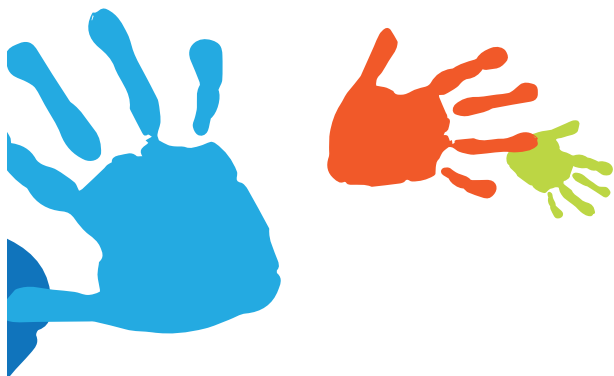
Roditelji su članovi tima i partneri školi pri ostvarenju zajedničkog cilja, a to je pomoć djeci da razviju svoje sposobnosti, potencijale i dobru sliku o sebi. Dobro razvijena suradnja škole i roditelja jedna je od bitnih odrednica pedagoški djelotvorne škole koja je ključna za uspješnu realizaciju ciljeva odgoja i obrazovanja. Kvalitetna suradnja roditelja i škole omogućuje kontinuirano praćenje rada i razvoja učenika, pronalazak uzroka eventualnih teškoća, ukazivanje na propuste i poticanje normalnog tijeka razvoja.

Važnost sudjelovanja roditelja u radu škole odavno je prepoznata, a posljednjih je nekoliko desetljeća u fokusu mnogih istraživanja. Prema različitim istraživanjima, dobiti suradnje roditelja i škole su višestruke. **Sudjelovanje roditelja u aktivnostima škole pozitivno utječe na učenike, njihovo cjelokupno bolje ponašanje, školsko postignuće i redovitije pohađanje nastave te motivirajuće djeluje na učitelje i na roditelje.**

Za razliku od ranije prevladavajućeg mišljenja kako je škola zadužena za obrazovanje, a obitelj za odgoj djeteta, danas se naglašava utjecaj škole na odgoj te utjecaj roditelja na obrazovanje djeteta. Roditelji mogu kroz suradnju s učiteljima i stručnim suradnicima steći nove spoznaje iz psihologije i pedagogije o odgoju koje im mogu pomoći u uspješnom odgoju djece, mogu provjeriti svoje odgojne postupke te u školi razmijeniti iskustva s roditeljima drugih učenika. S druge strane, učitelji i stručni suradnici mogu bolje razumjeti djetetovo ponašanje u školi ukoliko poznaju uvjete u kojima dijete živi.

Temelj zdravog sustava odgoja i obrazovanja jest kvalitetno partnerstvo škole i roditelja. Njihove su uloge u odgoju i obrazovanju djeteta različite, ali međusobno komplementarne. Roditelji i škola trebaju biti partneri u rješavanju problema, uz međusobno poštovanje koje se očituje u slušanju, želji za razumijevanjem, prihvaćanju promjena, drukčijih gledišta i novih aktivnosti. Uzajamno poštovanje, dijeljenje informacija, osjećaja i vještina, dogovaranje i zajedničko odlučivanje, nužni su kako bi se ispunila odgovornost za optimalan razvoj djeteta.

RIJEČ ŠKOLSKE PSIHOLGINJE

Suvremeno hrvatsko društvo suočeno je s brojnim promjenama koje utječu na kvalitetu življenja svih građana, a posebice djece i mladih. Školski psiholozi, kao i drugi stručnjaci u odgoju i obrazovanju, svakodnevno se susreću s brojnim problemima koji su posljedica rata, tranzicije, nezaposlenosti, pada životnog standarda, promjena sustava vrijednosti i sl., što se intenzivno odražava na razvoj i ponašanje djece i mladih. Stoga je u podršci djeci za sigurno odrastanje kvalitetna suradnja roditelja i škole izuzetno važna.

Školski psiholozi spremni su pružiti svoja znanja na dobrobit svih učenika i njihovih roditelja kroz svakodnevni savjetodavni rad, bez stigmatiziranja koje bi mogla izazvati psihološka obrada u zdravstvenim ustanovama. Suradnja s roditeljima zbog primjerene podrške u procesu odrastanja učenika nije samo zakonska obveza škola, nego i standardni pristup s ciljem jačanja razvojnih potencijala djece i mladih te sprječavanja i pravovremenog rješavanja svih teškoća tijekom razvojne tranzicije učenika u razdoblju od srednjeg djetinjstva do kraja mladenaštva.

Svi sudionici u odgojno-obrazovnom procesu nastoje učiniti školu kvalitetnom i uspješnom. Za to su potrebni stručni učitelji, primjenjiv kurikulum, nastavni proces usmjeren prema učeniku te kvalitetna suradnja s roditeljima.

KAKO RODITELJI MOGU PRIDONIJETI USPJEŠNIJOJ SURADNJI SA ŠKOLOM?

- Prije svega primjerenim odgojem svoje djece. To znači da prepoznaju i razumiju razvojne i individualne potrebe svoje djece i reagiraju u skladu s njima.
- Razvijanjem adekvatnih vještina i komunikacijom kako bi mogli kvalitetnije poticati razvoj svih djetetovih potencijala i aktivno pridonijeti njegovu uspješnom obrazovanju.
- Poticanjem aktivnog uključivanja roditelja u život škole i uspostavljanjem partnerskih odnosa između roditelja i škole. To se odnosi na sve stručne aktivnosti u školi, od sudjelovanja u formaliziranim tijelima za provedbu školskih aktivnosti i projekata – vijeću roditelja i školskom odboru, do aktivnije uloge na roditeljskim sastancima, gdje bi se pojedini problemi mogli rješavati tematskim razgovorima, radionicama ili uz stručnu pomoć. Roditelji su se i dosad uključivali u javne aktivnosti škole: priredbe i večeri poezije, predavanja i razgovore tijekom otvorenog dana škole, uređenje okoliša tijekom gradske akcije „Zelena čistka“ i dr. Roditelji su sudjelovali i u uređenju učionica, vlastitim radom ili financijski.
- Uključivanjem u uspostavljanje kontakta s vanjskim institucijama potrebnim učeniku, posebice kad su roditelji tamo zaposleni (npr. Hrvatski zavod za zapošljavanje, centri za socijalnu skrb, specijalizirane zdravstvene institucije koje se bave zdravljem djece, institucije koje se bave osmišljavanjem slobodnog vremena i sl.).
- Uključivanjem u unapređenje kvalitete rada škole: svi učitelji koji traže evaluaciju svog rada pružaju model pozitivnog stava prema neprekidnom rastu i razvoju uz pomoć slobodne razmjenjene mišljenja. Kompetentni učitelji ista će načela primijeniti i na odnos s roditeljima: redovito će slati roditeljima kući liste za evaluaciju učitelja i to će biti dio izgradnje povjerenja između škole i obitelji, dio novog koncepta za novo vrijeme.

O GRAĐANSKOJ AKCIJI „RODITELJI VOLONTERI“

Udruga roditelja „Korak po korak“ je u partnerstvu s Osnovnom školom Ivana Cankara u Zagrebu provela građansku akciju „Roditelji Volonteri“ koja je trajala od početka travnja do kraja lipnja 2015. godine.

Potrebu za ovom akcijom prepoznali smo na temelju spoznaja koje smo stekli na projektu „Škola otvorena roditeljima“ koji provodimo od 2006. godine s ciljem jačanja partnerstva roditelja, škole i lokalne zajednice. Dugi niz godina provodimo radionice za roditelje o tome kako konstruktivno participirati u životu škole te kako zastupati i zagovarati interese djece i obitelji u školi i lokalnoj zajednici. Iskustvo rada s roditeljima nam je pokazalo da roditelji žele biti aktivni partneri nastavnika u ostvarivanju ciljeva odgoja i obrazovanja, međutim, treba im osjećaj da je njihov angažman u školi prihvaćen i prepoznat kao vrijedan.

Cilj građanske akcije bio je osnažiti Vijeće roditelja OŠ Ivana Cankara u pripremi i organizaciji jednodnevnog događaja kojim se promiču vrijednosti nenasilnog odgoja te jačati ulogu roditelja kao aktivnih građana u lokalnoj zajednici.

Centralni događaj pod nazivom „RODITELJI I ŠKOLA ZAJEDNO“ održao se 12. svibnja 2015. godine u OŠ Ivana Cankara. Na tom događaju bile su organizirane kreativne radionice na kojima su zajedno sudjelovali roditelji i djeca, okrugli stol na kojem su učitelji i roditelji raspravljali o unapređenju suradnje roditelja i škole te neformalno druženje tijekom kojeg su roditelji imali priliku razmijeniti iskustva te međusobno pružiti podršku jedni drugima.

Cilj ove manifestacije bio je istaknuti potrebu za jačim dijalogom roditelja, djece i njihovih učitelja u usvajanju, primjeni i promicanju vrijednosti nenasilnog odgoja, skrenuti pozornost na štetnost tjelesnog kažnjavanja te podsjetiti na važnost

zajedničkog djelovanja roditelja i odgojno-obrazovnih djelatnika u odgoju djeteta.

Događaj je osmišljen tako da na kreativan i poticajan način usmjeri roditelje u razmišljanju o potrebama vlastite djece i usvajanju vještina pozitivnog roditeljstva.

Posebno je važna činjenica da su roditelji, osim pohađanja radionica na manifestaciji, sudjelovali i u njezinoj organizaciji, što pokazuje da se rado aktivno uključuju u obrazovanje svoje djece.

MANIFESTACIJA „RODITELJI I ŠKOLA ZAJEDNO“ — održane radionice

— OBITELJSKO RAZIGRAVANJE

Obiteljsko razigravanje osmišljeno je kao zajednička kreativna radionica djece i roditelja, kroz igru, pričanje priča, ples, glazbu i jogu za djecu i obitelj. Osmislila ju je i vodila glumica Svetlana Patafta, umjetnička voditeljica Teatra Puna kuća iz Zagreba.

U zelenoj oazi dvorišta OŠ Ivana Cankara družili smo se s pet obitelji.

Na početku smo se upoznavali tako što smo izgovarajući jedni drugima svoja imena, pokretima cijelog tijela predstavljali sebe. Bilo je to jedno vrlo neobično upoznavanje koje nam je donijelo i široke osmijehe i poneku nevjericu u ono što nas dalje čeka.

U igri „mostova“ odrasli su izvodili određene jogi pozicije koje su

za djecu predstavljale mostove ispod kojih su oni puzali i preko kojih su prelazili. Djeca su vriskala od sreće dok su puzala i skakutala, a odrasli i zbog njihove sreće i zbog duhovitih položaja na kakve nisu navikli.

Zatim je uslijedila „pantomima tijelima“, grupna igra u kojoj igrači imaju zadatak određene pojmove prikazati svojim tijelima, tako da svi u grupi prikazuju jedan pojam skupa. Ostali pogađaju o kojem se pojmu radi. Zamislite kako biste tijelima s članovima svoje obitelji napravili sunce, tigra, pticu ili rijeku!

Došlo je vrijeme i za pričanje priča. Svaka grupa je izvukla tri slikovne kartice i na temelju njih je trebala osmisliti priču. Neki su se odlučili na pripovijedanje, a neki su nam i izveli kratku dramsku etudu.

Na kraju druženja roditelji su podijelili svoja sjećanja na djetinjstvo i aktivnosti kojih se rado sjećaju, a radili su ih skupa sa svojom obitelji. Pridružila su se i djeca navodeći svoje omiljene obiteljske aktivnosti. Za uspomenu smo izradili od papira otiske šaka sudionika na koje je svatko napisao zajedničku obiteljsku aktivnost koju želi provesti do kraja mjeseca.

Družite se i ne zaboravite da smo jedni drugima neprocjenjiv dar!

— RADIONICA KREATIVNOG LIKOVNOG IZRAŽAVANJA NA TEMU NENASILJA

U sklopu manifestacije „Roditelji i škola zajedno“ provedena je i radionica kreativnog likovnog izražavanja, koju je osmislio i izveo Ivan Barun, student likovne akademije. U trajanju od 2 sata, radionica je provedena u prostoriji u kojoj se 15 parova roditelja i djece kroz različite etape radionice neometano posvetilo stvaralačkom činu. Cilj radionice je bio dvojak: kao vidljivi rezultat radionice, zadatak je bio zajednički oslikati aluminijsku ploču dimenzija 1,5m x 2m akrilnim bojama, koja se naknadno postavila u prostorima škole; drugi, važniji cilj, bio je povezati se, omogućiti djeci priliku da na slobodan i kreativan način pristupe razmišljanju o pitanju mira i nenasilja u svakodnevnom životu, stvoriti međusobni dijalog te dijalog između roditelja i djece, i na kraju, mirno surađivati na zajedničkom projektu.

Budući da je zadatak radionice – grupno oslikati veliki pano – poprilično zahtjevan za skupinu djece i roditelja koja do sada još nisu zajednički radila na sličnom projektu, radionica je bila vođena kroz nekoliko etapa. U prvoj su se sudionici radionice – i djeca i roditelji – trebali predstaviti kroz pojedine boje, da se potakne likovno-simboličko razmišljanje. U drugoj, sudionici su na velikom formatu pak-papira velikim kistovima i akrilnim bojama slobod-

no slikali slike „kaosa“ kako bi se oslobodili od straha da naprave pogrešku. U trećoj etapi radionice, djeca i roditelji su se dodavali klupkom vune stvarajući „mrežu mira“ tako da je svatko tko je ulovio klupko vune trebao reći svoju asocijaciju na tu temu – time se grupa bolje povezala i stvorili su se zajednički simboli. Tek nakon sljedeće faze radionice, u kojoj je svatko posebno slikao svoju verziju mira, djeca i roditelji su zajednički pristupili oslikavanju ploče.

Radionica je zamišljena ne samo kao likovna radionica u kojoj se uče slikarske tehnike, već kao kreativna radionica koja angažira cjelokupnu ličnost, omogućujući slobodan kreativni izraz i zajedničko sudjelovanje u promišljanju teme mira i nenasilja.

— OKRUGLI STOL „SURADNJA RODITELJA I ŠKOLE“

Okruglom stolu prisustvovali su roditelji, učitelji i školska psihologinja s ciljem otvaranja dijaloga između roditelja i škole te zajedničkog donošenja preporuke za unapređenje suradnje. Svrha ovog okruglog stola bila je potaknuti roditelje i učitelje na razmišljanje i razmjenu ideja o poticanju ili daljnjem razvoju već postojećeg partnerstva, koje će pridonijeti još boljem uspjehu i napretku djece u školi i izvan nje.

Kroz grupnu se diskusiju odgovorilo na nekoliko važnih pitanja iz kojih su izvedeni zaključci i preporuke za daljnji rad. Zanimalo nas je koliko su roditelji prisutni u radu škole i koji su do sada oblici komunikacije uspostavljeni, koliko su nastavnici spremni pozvati roditelje na aktivnosti, te koja se područja prepoznaju kao izrazito važna za pojačanje suradnje.

Kako bi poboljšali suradnju i njome utjecali na uspjeh i napredak djece u školi i izvan nje, roditelji i nastavnici zajednički se usuglašavaju i donose preporuke za daljnji rad:

- Bitno je njegovati izravan i osobni odnos s razrednikom unatoč olakšanom pristupu informacijama putem informatizacije sustava
- Potrebno je češće organizirati roditeljske sastanke
- Treba organizirati više zajedničkih aktivnosti roditelja i učenika
- Potrebno je povremeno organizirati okrugle stolove i aktivno uključiti roditelje i nastavnike
- Roditelje je potrebno češće poticati na suradnju i nuditi im termine za uključivanje u aktivnosti u njihovo slobodno vrijeme
- Treba uložiti dodatni trud u aktiviranje roditelja koji teže ulaze u dijalog s školom putem zajedničkih neformalnih druženja (aktivnosti na otvorenom, roštiljanje, međusobno upoznavanje roditelja, sudjelovanje u školi u prirodi, izletima)
- Važan je timski pristup pri rješavanju problema

Konstruktivnim dijalogom smo došli do sljedećih zaključaka:

- Roditelji najviše sudjeluju u aktivnostima razmjene informacija
- Primjeri dobre prakse: roditeljski sastanci, e-dnevnik, informacije, otvoreni sat – mogućnost izravnog razgovora s predmetnim nastavnikom
- Postoji timski pristup rješavanja problema (dijete – roditelj – stručni tim škole)
- Manja se aktivnost bilježi u radnim akcijama roditelja i djece
- Dobra suradnja kroz sportske aktivnosti
- Nastavnici se osjećaju slobodnima pozivati roditelje na uključivanje jer imaju pozitivne povratne informacije od škole i od roditelja
- Roditelji su većinom orijentirani na područja koja zanimaju njihovu djecu i u takve se aktivnosti uključuju
- Aktivnim sudjelovanjem u školskom odboru, roditelji utječu na promjene
- Roditelji lakše sudjeluju u aktivnostima i događanjima koje sami predlože

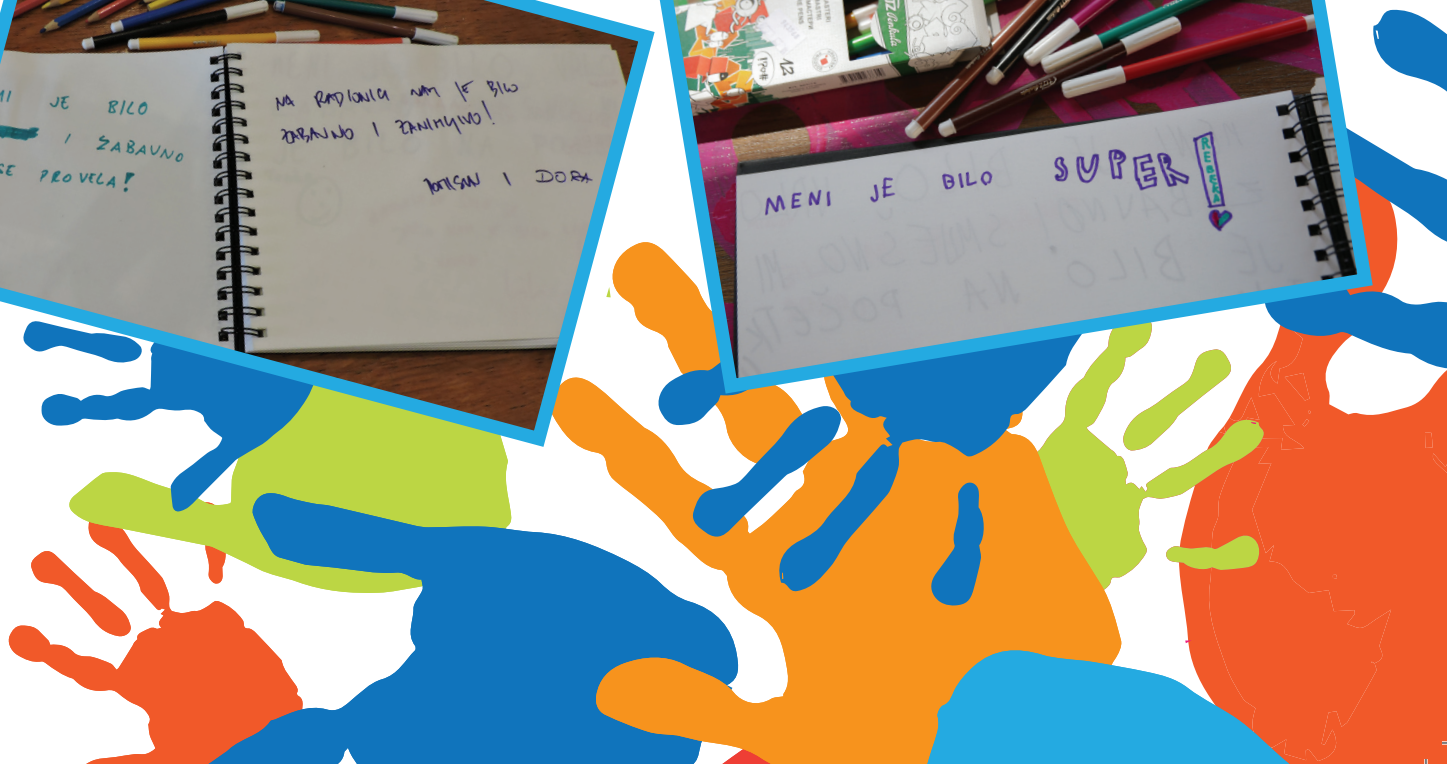
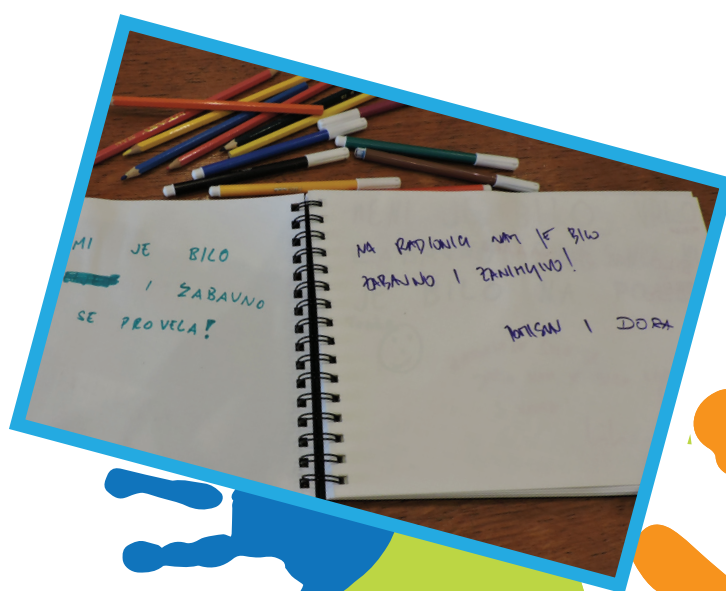
Ideje roditelja o dodatnim aktivnostima u koje bi se voljeli uključiti:

- Organizacija sportskih aktivnosti vikendom u suradnji s lokalnom zajednicom
- Organizacija izvanškolskih aktivnosti koje se ne plaćaju
- Korištenje dvorišnog prostor za aktivnosti na otvorenom
- Organiziranje prostora u kojem bi se djeca mogla zadržavati izvan nastave
- Češći odlasci u školu u prirodi
- Akcije biciklom u školu
- Organizacija kvizova znanja

— NEFORMALNI KUTAK PODRŠKE

Nakon radionica, osigurali smo prostor za boravak i neformalno druženje roditelja u ugodnom ambijentu u kojem su roditelji međusobno razmjenjivali iskustva te su mogli dobiti informacije o nenasilnom odgoju kao i o pozitivnim primjerima aktivnog uključivanja roditelja u rad škole.

Druženje je završeno koncertom glazbene skupine Vibrica uz zvukove tradicionalnih afričkih bubnjeva – djembea, čije ime dolazi od izraza *Anke djé*, *anke bé* što znači „okupimo se svi zajedno u miru“ te opisuje originalnu svrhu sviranja tog instrumenta. Na taj način smo dodali interkulturalnu dimenziju događaju te pokazali kako se na kreativan način može razvijati kulturu mira, nenasilja i zajedništva.

— IZ EVALUACIJE —

Najviše mi se svidjela :

... opuštena atmosfera i nadam se uspješno

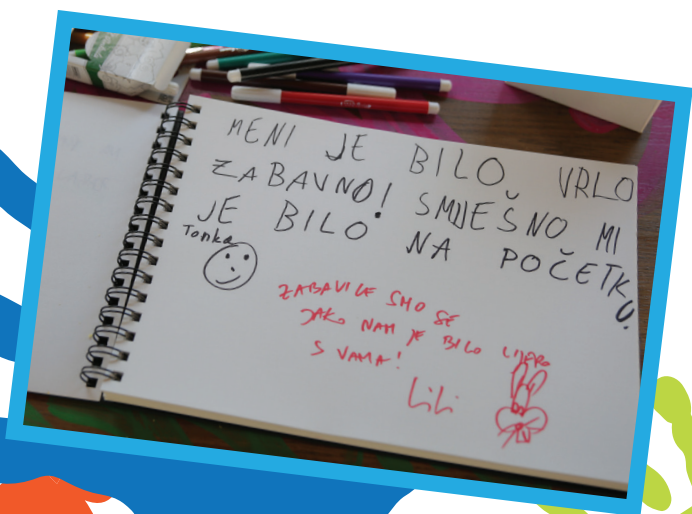
promicanje suradnje roditelja i škole...

... neposrednost i otvorenost u komunikaciji...

Da bi manifestacija bila još bolja predlažem :

... da se u nju uključi više ljudi (roditelja i učitelja)...

... samo da je češće...

**Posebno hvala na iznimnom
volonterskom doprinosu:**

Učiteljima:

Borisu Počuči
Tomislavi Delić
Magdi Bujan
Ivi Krajačić Sokol

Roditeljima:

Lili Rodić
Ingi Čudić
Alenu Ludašu
Blanki Bajan
Rosi Jurković
Lidiji Benko Braus

Fotografu Tomislavu Mataiču

Maji Gradišar Perotić iz PR Agencije Media Val

Glazbenoj skupini Vibrica

Kolegama iz Udruge roditelja „Korak po korak“

IMPRESUM

Naslov brošure: Roditelji i škola zajedno
Izdavač: Udruga roditelja „Korak po korak“

Za izdavača: Silvija Stanić

Urednica: Helena Rajčić

Autori/ce: Helena Rajčić, Marina Dukan,
Melanija Slaviček, Svetlana Patafta, Bojan Krsnik i Ivan Barun

Lektorica: Marina Vujčić

Grafički dizajn: Romana Rođaković

Fotografije: Tomislav Mataić i Marina Dukan

Tisak: Correctus media

Godina izdanja: 2015.

Naklada: 100

ISBN 978-953-95654-9-5

Ova građanska akcija provedena je zahvaljujući financijskoj podršci Regionalne zaklade za lokalni razvoj „Zamah“ u sklopu decentraliziranog modela financiranja Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva

Udruga roditelja
KORAK PO KORAK

Ilica 73, Zagreb
tel. 01/4855-578, fax. 01/4847-598
info@udugaroditeljapkh.hr
www.udugaroditeljapkh.hr

